

- 2) Forhøjelse af kravet til antallet af medlemmer.
- 3) Ændringer som følge af den ændrede kassestruktur.
 - A) Reglerne om deltidsforsikring.
 - B) Reglerne om obligatorisk indbetaling af ATP-bidrag for modtagere af dagpenge mv.
 - C) Reglerne om særlig pensionsopsparing for modtagere af dagpenge mv.
 - D) Reglerne om frivillig indbetaling af ATP-bidrag for modtagere af efterløn og overgangsydelse.

1. Adgang til at oprette tværfaglige arbejdsløsheds-kasser og mulighed for at optage lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende i samme arbejdsløshedskasse

Ifølge arbejdsløshedsforsikringslovens § 30 er en a-kasse en forening af enten lønmodtagere eller af selvstændige erhvervsdrivende, der har sluttet sig sammen alene med det formål at sikre sig økonomisk bistand i tilfælde af ledighed. Det er efter lovens § 32 en af betingelserne for at opnå anerkendelse, at kassen optager medlemmer fra et eller flere fag med sammenhængende faglige områder eller fra brancher eller karteller inden for de erhvervsområder, som er angivet i bestemmelsen. Anerkendelse meddeles af beskæftigelsesministeren, hvis betingelserne i § 32 er opfyldt. Ministeren kan dog nægte at anerkende en ny arbejdsløshedskasse for et fag, hvis der allerede findes en anerkendt a-kasse for faget.

Den gældende lovgivning kræver således, at en a-kasse enten optager lønmodtagere eller optager selvstændige erhvervsdrivende, og at kasserne skal være fagligt afgrænsede.

Kristelig Arbejdsløshedskasse er dog ifølge lovens § 97 ikke omfattet af kravet om faglig afgrænsning. Denne kasses faglige område omfatter ifølge vedtægten »alle personer, der kan optages i en fagligt afgrænset arbejdsløshedskasse for lønmodtagere«.

De to eksisterende kasser for selvstændige erhvervsdrivende optager ifølge deres vedtægter selvstændige fra alle brancheområder og er dermed begge tværfaglige for selvstændige erhvervsdrivende. Det er dog anerkendt, at begge kasser også optager enkelte grupper, der har status som lønmodtagere (administrerende direktører og ledere, der ikke henhører under funktionærloven).

Den faglige afgrænsning og opdelingen mellem a-kasser for henholdsvis lønmodtagere og selvstændige har først og fremmest betydning for, hvilken a-kasse en person kan eller skal være medlem af, dvs. i forbindelse med optagelse i arbejdsløshedsforsikringen og i

forbindelse med medlemmets senere eventuelle frivillige eller obligatoriske overflytning til en anden kasse.

Det foreslås at ændre reglerne således, at det bliver muligt at oprette tværfaglige kasser. De nuværende arbejdsløsheds-kasser kan vælge enten at bevare deres hidtidige faglige afgrænsning, eller at gøre sig tværfaglige. Nye arbejdsløsheds-kasser kan ligeledes vælge at etablere sig enten som fagligt afgrænsede eller som tværfaglige.

Det foreslås videre, at det bliver muligt at optage lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende i samme arbejdsløsheds-kasse, og at kasserne selv bestemmer, om deres område kun skal dække lønmodtagere, kun selvstændige erhvervsdrivende eller begge forsikringskategorier.

Etablering af kasser for både lønmodtagere og selvstændige (»blandede kasser«) vil øge medlemmernes valgmuligheder og kan bidrage til yderligere at fremme fleksibiliteten og mobiliteten på arbejdsmarkedet.

Efter gældende regler skal et medlem af en kasse for lønmodtagere, som begynder at drive selvstændig virksomhed på fuld tid, overflyttes til en kasse for selvstændige og mister dermed samtidig ofte forbindelsen til sit hidtidige faglige bagland. Hvis medlemmet – eventuelt efter kort tids forløb – må opgive at drive den selvstændige virksomhed videre og bliver ledig, skal medlemmet imidlertid stå til rådighed for arbejdsmarkedet som lønmodtager. Medlemmets og arbejdsløsheds-kassens indsats skal derfor målrettes med henblik på at få medlemmet i ny beskæftigelse som lønmodtager. Men en kasse for selvstændige har ikke så gode forudsætninger og muligheder for at bistå medlemmet med at opnå ny beskæftigelse. Kravet om overflytning til en kasse for selvstændige kan derfor være en barriere for, at medlemmer realiserer deres ønske om at begynde selvstændig virksomhed, fordi de ikke ønsker at miste kontakten til deres arbejdsløsheds-kasse og faglige organisation.

Det bør derfor være muligt for en fagligt afgrænset kasse for lønmodtagere at optage selvstændige, som har tilknytning til et af kassens fagområder. Forslaget indebærer bl.a., at et medlem, som fx er uddannet inden for kassens faglige område, kan bevare medlemskabet af sin a-kasse, selv om medlemmet overgår til at drive selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse. Det må antages, at der vil være størst interesse for denne konstruktion blandt lønmodtagerkasser inden for områder, hvor de faglige organisationer omfatter både lønmodtagere og selvstændige, eller hvor en større del af de beskæftigede har atypisk beskæftigelse, fx freelance eller kontraktansættelse, og hvor